

Anmærkninger fra revisor og mistede oplysninger ved fravalg af revision

– *Analyse af selskabernes 2017-årsregnskaber*

Undersøgelse af revisionsanmærkninger i regnskaberne

Godt 270.000 selskaber har indleveret et regnskab for 2017 til Erhvervsstyrelsen.

På baggrund af data for regnskaberne leveret af Experian har FSR – danske revisorer undersøgt omfanget af revisionsanmærkninger i påtegningerne på regnskaberne for 2017 sammenlignet med tidligere år. Dette giver et overblik over, hvor ofte revisorer påpeger forhold i regnskaberne, som har betydning for regnskabsbrugerne.

Undersøgelsen afdækker også, hvor mange selskaber, der ikke bliver revideret pga. frivillige fravalg af revision samt giver et estimeret bud på, hvor mange bemærkninger, som af den grund ikke gives, og derved ikke kommer til offentlighedens kendskab.

Hovedkonklusioner

-) I de seneste år er antallet af selskaber, der får foretaget revision, udvidet gennemgang eller review faldet. Alene fra 2016 til 2017 får næsten 6.500 færre selskaber revideret regnskabet, svarende til et fald på 6 pct. Omvendt er antallet af selskaber uden nogen erklæring steget med over 10.000 selskaber svarende til en stigning på 26 pct. fra 2016 til 2017.
-) I 2017 havde 10.820 selskaber mindst én bemærkning fra revisor i påtegningen på regnskabet. Det svarer til, at 8 pct. af selskaber med revision, udvidet gennemgang eller review fik mindst én bemærkning i 2017.
-) At et stigende antal selskaber ikke bliver revideret, får udvidet gennemgang eller review betyder, at antallet af selskaber, der får bemærkninger til regnskabet er faldet med knap 70 pct. siden 2012.

K / KONTAKT

Henvendelser
angående analysen:

Tom Vile Jensen
Erhvervspolitisk
Direktør
Mail: tvj@fsr.dk
Tlf.: 41 93 31 51

) Blandt de 135.294 selskaber, der ikke fik revision, udvidet gennemgang eller review, vurderes det, at op imod 23.445 selskaber ville have fået minimum én anmærkning, hvis regnskabet var blevet revideret, men pga. fravalget af revision er disse anmærkninger ikke synlige for offentligheden. Det er op imod 16.000 flere skjulte anmærkninger end i 2013.

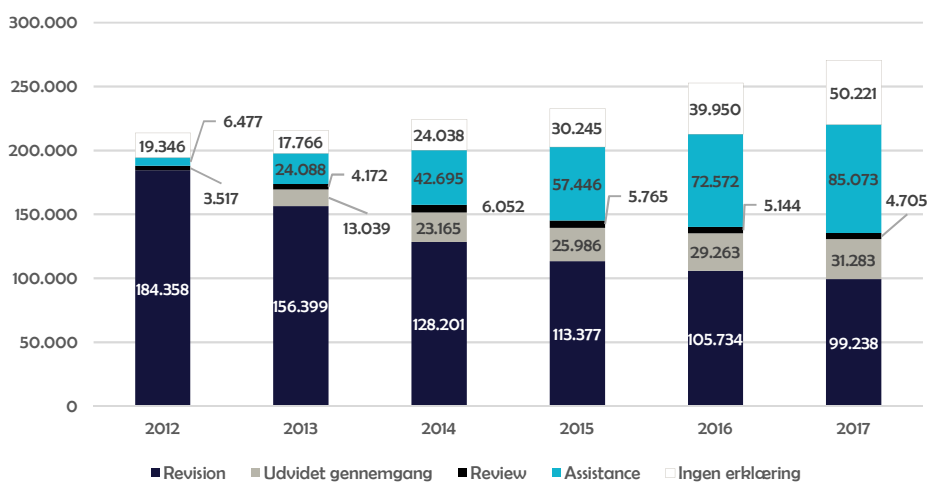
Kun fire ud af 10 selskaber får en revision af regnskabet

Selskaber, som ikke er revisionspligtige, har mulighed for helt at fravælge revision, eller alternativt at få foretaget en udvidet gennemgang, et review af regnskabet eller assistance med regnskabsopstillingen. Udvidet gennemgang, review- eller en erklæring om assistance med opstilling af regnskab er i modsætning til revision ikke afgivet med en høj grad af sikkerhed¹.

I de seneste år er antallet af selskaber, der får foretaget revision faldet. Alene fra 2016 til 2017 får næsten 6.500 færre selskaber revideret regnskabet, svarende til et fald på 6 pct. Omvendt er antallet af selskaber uden nogen erklæring steget med over 10.000 selskaber svarende til en stigning på 26 pct. fra 2016 til 2017.

Efter en årrække hvor flere og flere selskaber har fravalgt at få revideret deres regnskab, er det altså nu kun godt fire ud af 10 af selskaberne, svarende til 99.238 regnskaber, der vælger at få en revisionserklæring. Blandt 2017-regnskaberne blev 135.226 hverken revideret, fik foretaget udvidet gennemgang eller fik et review. Det er mere end fem gange så mange som blandt 2012-regnskaberne, hvor 25.823 havde fravalgt revision eller review.

Figur 1
Fordelingen af erklæringer i 2017-regnskaberne

Kilde: Experian, august 2018 og FSR-beregninger

¹ I udvidet gennemgang og review kan der dog godt gives anmærkninger.

Ud af de sammenlagt 270.520 offentliggjorte regnskaber er 99.238, svarende til 37 pct., blevet revideret. 4.705, svarende til 2 pct., af regnskaberne indeholder en reviewerklæring, mens 31.283, svarende til 12 pct., har valgt udvidet gennemgang. Udvidet gennemgang blev introduceret i 2013 som en ny ydelse, der kan vælges af alle selskaber i regnskabsklasse B uanset om de er revisionspligtige eller ej. Derudover har 85.073, svarende til 31 pct., af selskaberne fået assistance med opstilling af regnskabet, mens 50.221 af regnskaberne ikke indeholder en erklæring fra revisor, svarende til 19 pct.

Tabel 1

Fordeling af antal erklæringer i 2016- og 2017-regnskaberne

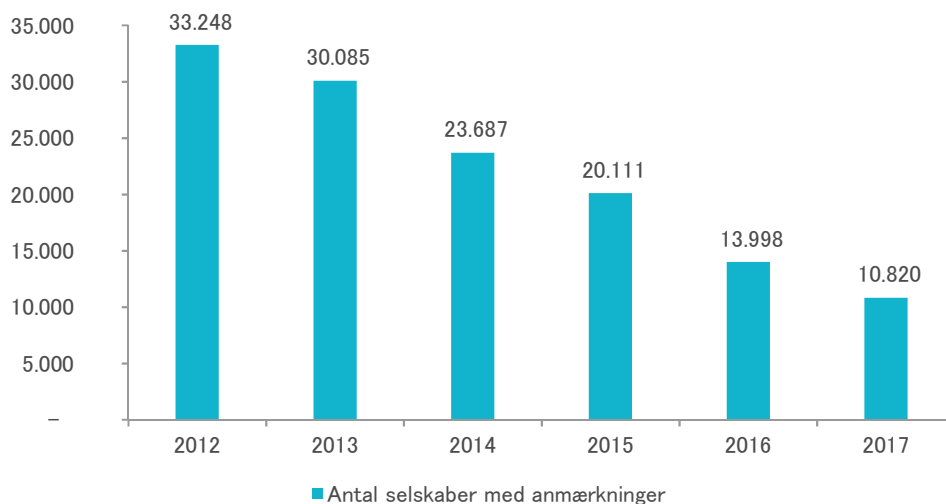
	2016	2017	%-vækst
Revision	105.734	99.238	-6 pct.
Udvidet gennemgang	29.263	31.283	7 pct.
Review	5.144	4.705	-9 pct.
Assistance	72.572	85.073	17 pct.
Ingen erklæring	39.950	50.221	26 pct.
I alt	252.663	270.520	7 pct.

Kilde: Experian, august 2018 og FSR-beregninger

Fortsat fald i omfanget af revisionsanmærkninger

Antallet af selskaber, der har fået anmærkninger i regnskabet af uafhængige revisorer, har været faldende siden 2012, hvor 33.248 selskaber fik mindst én anmærkning i regnskabet. Siden da er antallet af regnskaber med revisionsanmærkninger faldet kraftigt fra 33.248 i 2012 til 10.820 i 2017. Det svarer til et fald på 67 pct., altså mere end en halvering af omfanget af revisionsanmærkninger fra 2012- til 2017-regnskaberne. Det seneste år er antallet af revisionsanmærkninger faldet med 3.178, hvilket svarer til et fald på næsten 23 pct.

Figur 2

Udviklingen i antallet af regnskaber med revisionsanmærkninger

Kilde: Experian, august 2018 og FSR-beregninger

De 10.820 anmærkninger svarer til, at 8 pct. af danske selskaber, der har fået foretaget revision, udvidet gennemgang, eller review i 2017 har fået mindst én anmærkning. Andelen er faldet siden 2012, hvor 17,7 pct. af selskaber fik mindst én anmærkning, dvs. et fald på næsten 10 procentpoint i perioden.

Tabel 2

Udvikling i andel reviderede regnskaber med revisionsanmærkninger

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Andel af regnskaber med mindst én anmærkning blandt regnskaber med revision, udvidet gennemgang eller review	17,7%	17,3%	15,0%	13,9%	10,0%	8,0%

Kilde: Experian, august 2018 og FSR-beregninger

I hele perioden fra 2012 til 2017 er antallet af selskaber med anmærkninger faldet med 22.428, svarende til et fald på 67 pct. I samme periode er antallet af selskaber, som har fået foretaget revision, udvidet gennemgang eller review, faldet med 52.649, svarende til et fald på næsten 30 pct. Det faldende antal anmærkninger i regnskaberne er derfor bl.a. et resultat af revisionspligt-lempler. Men der er formentlig også en sammenhæng mellem de selskaber, der fravælger revision og antallet af anmærkninger. Selskaber, der får revideret regnskabet, vil ofte være større og mere veldrevet selskaber, mens de der fravælger er mindre selskaber, hvor risikoen for, at revisor ville give en anmærkning i revisorpåtegningen er højere. Det ses både ud fra forskellen i faldet

mellem selskaber, der fravælger revision og faldet i anmærkninger, hvor faldet af anmærkninger har været større. Og derudover ses det ud fra det markante fald i andelen af regnskaber med mindst én anmærkning, der viser, at der er en sammenhæng mellem størrelsen på selskabet og anmærkninger.

Ud over fravalget af revisors erklæringer kan en generel forbedring af det økonomiske klima siden finanskrisen ligeledes også have en betydning for antallet af anmærkninger, der angives i påtegningerne. Det faldende antal anmærkninger kan således også være et udtryk for, at forhold, som udløser anmærkning i påtegningerne på regnskaberne, er forbedrede i løbet af de seneste par år.

En lang række problematiske regnskaber opdages ikke

I 2006 fik en række selskaber i Danmark muligheden for at fravælge revisionen. I 2011 blev grænsen for, hvornår selskaber kan fravælge revision hævet. Og i 2013 fik selskaberne mulighed for at få foretaget en udvidet gennemgang af regnskabet, hvor revisor ligesom i revisionen kan komme med alle typer anmærkninger, i stedet for en mere omfattende revision.

F / FAKTA

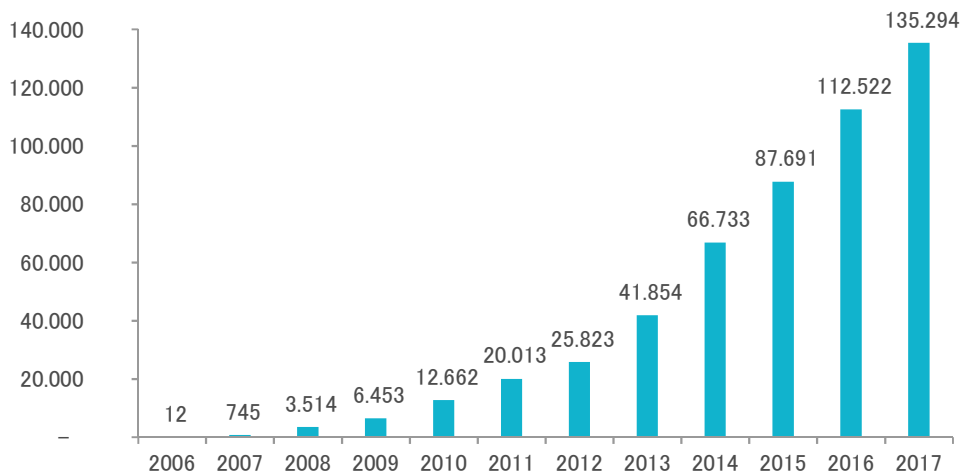
Fakta om lempelse af revisionspligt

Revisionspligten er blevet lempet i flere omgange.

- Før 2006: Alle regnskabsklasse B-virksomheder er omfattet af revisionspligt.
- Fra 2006: Regnskabsklasse B-virksomheder med op til 3 mio. kr. i nettoomsætning får mulighed for at fravælge revision.
- Fra 2011: Regnskabsklasse B-virksomheder med op til 8 mio. kr. i nettoomsætning får mulighed for at fravælge revision.
- Fra 2013: Regnskabsklasse B-virksomheder med mere end 8. mio. kr. i nettoomsætning får mulighed for at vælge mellem udvidet gennemgang og revision. Holdingselskaber sidestilles med klasse B-virksomheder i forhold til revisionspligten, så holdingselskaber med op til 8 mio. kr. i nettoomsætning på "koncernniveau" får mulighed for at fravælge revision.

Siden 2006 er antallet af selskaber i Danmark, der ikke bliver revideret, får udvidet gennemgang eller review, steget markant fra 12 i 2006 til 135.294 i 2017 særligt med en markant stigning fra 2012 til 2013 på 62 pct. Således havde fem gange så mange selskaber fravalgt at få foretaget revision, udvidet gennemgang eller review af deres regnskab i 2017 ift. 2012.

Figur 3

Udviklingen i antal selskaber, der har fravalgt revision, udvidet gennemgang og review

Kilde: Experian, august 2018 og FSR-beregninger

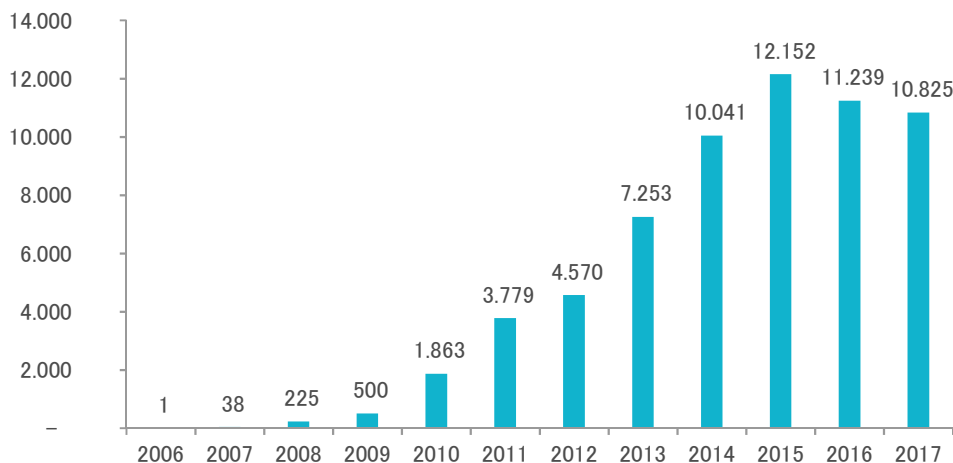
At en stor andel af regnskaberne ikke er revideret betyder, at en lang række forhold ikke kommer frem for offentligheden omkring eventuel usikkerhed om selskabernes økonomiske status, regnskabets indhold eller eventuelle lovovertrædelser fra ledelsen. Det skyldes at en række af disse selskaber formodentlig have fået mindst én anmærkning i revisors påtegning på regnskabet herom, hvis en revisor havde foretaget revision, udvidet gennemgang eller review af regnskaberne.

Omfanget af mistede anmærkninger, som følge af det stigende fravalg af revision, estimeres pba. en konservativ vurdering. Det antages at den samme andel, dvs. 8 pct., af regnskaber der ikke er blevet revideret ville have fået mindst én anmærkning, hvis en uafhængig tredjepart havde udført revision, udvidet gennemgang eller review. Det svarer til, at ud af de 135.294 regnskaber, der ikke blev revideret i 2017, ville være der være givet mindst én anmærkning i 10.825 regnskaber.

Der er tale om en konservativ vurdering, hvor der er risiko for at det faktiske antal af mistede anmærkninger, som ikke kommer frem til offentligheden er væsentlig højere. De selskaber, der fravælger er mindre selskaber, hvor risikoen for at revisor ville give en anmærkning i revisorpåtegningen er højere. Dette ses, som nævnt tidligere, ud fra den faldende udvikling andelen af anmærkninger i forhold til selskaber med revision eller udvidet gennemgang eller review siden 2012 i.

I 2012-regnskaberne indeholdt 17,7 pct. af selskaberne med en revisions- eller reviewerklæring mindst én anmærkning i påtegningen. Dermed anslås det også, at 17,7 pct. af de 25.823 2012-regnskaber, som ikke blev revideret eller fik review, kunne have fået en anmærkning, hvis det var blevet revideret eller have fået et review, svarende til 4.570 regnskaber med mistede anmærkninger.

Figur 4
Udviklingen i antallet af regnskaber med mistede anmærkninger

Kilde: Experian, august 2018 og FSR-beregninger

Ovenstående figur indikerer altså, at en stor del af forklaringen bag faldet i antallet af regnskaber med revisoranmærkninger, kan forklares med en stor stigning i fravalg af revision eller udvidet gennemgang og dermed i antallet af mistede anmærkninger, som ikke er synlige for brugerne i regnskabet.

Den konservativ antagelse om, at revisor i samme grad ville give én eller flere anmærkninger i et revideret som et ikke revideret regnskab må antages undervurdere omfanget af anmærkninger, som ikke kommer til offentlighedens kendskab, da der som tidligere nævnt ikke tages højde for, at det er mindre selskaber, der fravælger revision. Vurderingen tager ligeledes ikke højde for de rettelser, revisor foretager i regnskabsgrundlaget inden regnskabet udarbejdes og revideres. Derfor kan det ikke afvises, at der reelt er flere problematiske forhold i regnskaberne uden revision, udvidet gennemgang eller review, end der kommer frem i denne undersøgelse.

Samtidig må revisor kun give anmærkninger om oplysningerne i selve regnskabet ved et review. Der kan derfor være en række forhold, som ikke udløser anmærkninger i et review, men som ville have gjort det ved revision eller udvidet gennemgang. Derfor kan det heller ikke afvises, at der ville være givet anmærkninger i flere af regnskaberne med en reviewerklæring, hvis selskaber i stedet for et review havde fået revision eller udvidet gennemgang.

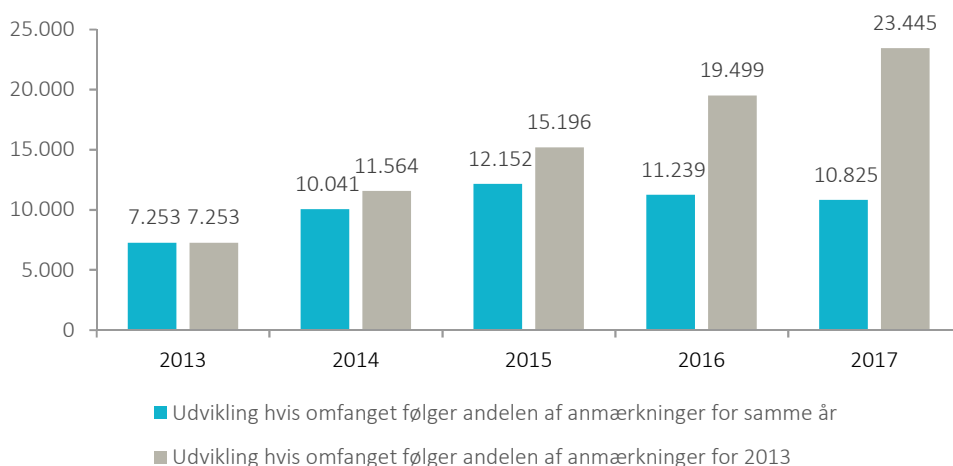
Omfanget af mistede oplysninger kan potentielt være langt større

For at give en indikation af, hvor mange anmærkninger, der potentielt aldrig kommer frem til offentligheden, antages det i stedet at andelen af regnskaber med én eller flere anmærkninger i stedet er på samme niveau som i 2013-regnskaberne, dvs. 17,3 pct.

Hvis omfanget af anmærkninger, som ikke kommer til offentlighedens kendskab blandt 2017-regnskaberne antages at være på samme niveau i 2013-regnskaberne, så svarer det til, at der ville have været givet anmærkninger i 17,3 pct. af de 135.294 regnskaberne, som hverken fik revision, udvidet gennemgang eller review i 2017. Dermed kan information om eventuel usikkerhed om selskabernes økonomiske status, regnskabets indhold eller eventuelle lovovertrædelser fra ledelsen ikke være gået tabt i helt op mod 23.445 regnskaber blandt 2017-regnskaberne.

Figur 5

Udvikling i det potentielle omfang af selskaber med mindst en revisoranmærkning, som ikke kommer til offentlighedens kendskab

Kilde: Experian, august 2018 og FSR-beregninger

Samlet set giver det altså en indikation af, at et sted mellem 10.825 og 23.445 regnskaber ville have fået en anmærkning, hvis en revisor havde udført revision, udvidet gennemgang eller review af regnskabet. Disse er dog ikke synlige fordi revision, udvidet gennemgang og review er fravalgt.

OM FSR – ANALYSE

FSR - danske revisorer udarbejder løbende analyser og surveys, som tager udgangspunkt i aktuelle og relevante problemstillinger i revisorbranchen og i erhvervslivet mere generelt.

Formålet med undersøgelserne er, at sætte fokus på relevante emner og nyttiggøre den unikke viden som foreningens medlemmer besidder. Det er tilladt at citere fra publikationen med tydelig kildeangivelse og med henvisning til FSR – danske revisorer.